

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej

Data posiedzenia: 17 marca 2009 r.

Nr posiedzenia: 115

Posiedzeniu przewodniczył: senator Marek Trzciński – zastępca przewodniczącego komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Europejski program wykorzystania ciepła z reaktorów jądrowych w procesach technologicznych. Droga do synergii węglowo-jądrowej.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Grzegorz Banaś, Stanisław Bisztyga, Tadeusz Gruszka, Witold Idczak, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Stanisław Kogut, Krzysztof Majkowski, Antoni Motyczka, Władysław Ortyl, Andrzej Owczarek, Eryk Smulewicz, Jacek Swakoń, Marek Trzciński
 - wicemarszałek Senatu Zbigniew Romaszewski,
 - senator Włodzimierz Cimoszewicz,

 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - podsekretarz stanu Jerzy Duszyński,
 - Ministerstwo Gospodarki:
 - dyrektor Departamentu Dywersyfikacji Dostaw Nośników Energii Andrzej Chwas,
 - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju:
 - dyrektor Bogusław Smólski,
 - Europejska Sieć Technologiczna Reaktorów Wysokotemperaturowych (European High Temperature Reactor Technology Network HTR-TN):
 - przewodniczący Dominique Hittner (AREVA),
 - Sander de Groot (Nuclear Research & Consultancy Group Petten),
 - prof. Antonio Hurtado (Technische Universität Dresden),
 - dr Ludwik Pieńkowski (Środowiskowe Laboratorium Ciężkich Jonów Uniwersytetu Warszawskiego),
 - przedstawiciele środowisk naukowo-badawczych oraz instytucji odpowiedzialnych za rozwój energetyki atomowej w Polsce
 - Sejm RP:
 - poseł Andrzej Czerwiński,
 - poseł Zbigniew Kozak.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Europejski program wykorzystania ciepła z reaktorów jądrowych w procesach technologicznych oraz synergii węglowo-jądrowej omówili przedstawiciele Europejskiej Sieci Technologicznej Reaktorów Wysokotemperaturowych: przewodniczący Dominique Hittner oraz Sander de Groot, Antonio Hurtado i Ludwik Pieńkowski.

Program zakłada wykorzystanie energii jądrowej poprzez zastosowanie ciepła wytwarzanego w wysokotemperaturowych reaktorach jądrowych (HTR) w przemysłowych procesach technologicznych, m.in. takich jak produkcja wodoru i tlenu na skalę przemysłową, produkcja gazu syntezowego, mogącego obniżyć zużycie gazu ziemnego, produkcja paliw płynnych z węgla bez emisji dwutlenku węgla.

Dotychczas stosowane metody w wymienionych procesach technologicznych wiążą się z bardzo dużą emisją dwutlenku węgla oraz nieefektywną gospodarką surowcową, np. stosunek zużytego surowca do masy produktu jest ponadpięciokrotny, a pozostałość stanowi emitowany dwutlenek węgla.

Wsparcie technologii węglowych poprzez zasilanie procesów chemicznych wysokotemperaturowym ciepłem z bezemisyjnego źródła, tj. reaktora jądrowego typu HTR, umożliwi lepsze i wydajniejsze wykorzystanie węgla. Prace nad konstrukcją reaktorów HTR prowadzone są od ponad 40 lat, a obecny rozwój technologii HTR w największym stopniu zależy od stworzenia rynku nabywców reaktorów poprzez współpracę z przemysłem zainteresowanym wykorzystaniem wysokotemperaturowego ciepła wytwarzanego bez emisji dwutlenku węgla. Obecnie testowe reaktory HTR funkcjonują m.in. w Chinach, Japonii, Korei, Rosji i Francji.

Prelegenci podkreślali możliwość realizacji w Polsce dużego europejskiego programu badawczego, którego celem będzie wykorzystanie ciepła z reaktorów HTR w przemyśle chemicznym. Program mógłby opierać się o polską bazę ekspercką z obszaru technologii węglowych i chemicznych oraz zagraniczne technologie jądrowe i zaproszonych do Polski ekspertów z krajów wiodących w tworzeniu nowoczesnej energetyki jądrowej.

Profesor Kazimierz Jeleń z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, która prowadzi w Polsce badania w zakresie synergii węglowo-jądrowej, wskazał na duże korzyści gospodarcze, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne. Zadeklarował gotowość AGH do współdziałania z innymi uczelniami i jednostkami gospodarczymi w pracach nad rozwojem omawianej technologii.

Wicemarszałek Senatu Zbigniew Romaszewski podkreślił, że realizacja w Polsce prezentowanego programu jest szansą na rozwój nauki i nowoczesnych technologii, a także wykształcenie kadr w tej dziedzinie. Stanowić też będzie gwarancję bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Przedstawiciele placówek badawczych i naukowych poparli kontynuację prac nad prezentowanym projektem, zadeklarowali współpracę swoich macierzystych placówek oraz wskazali na konieczność wsparcia finansowego ze strony resortów: nauki i gospodarki.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jerzy Duszyński oraz dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Bogusław Smólski obiecali wsparcie prowadzonych badań.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.